

Facultade de Educación e Traballo Social

Presentación da Facultade

A Facultade de Educación é a escola de escolas: unha institución pública ao servizo de todas as persoas interesadas na mellora continua da educación e dos servizos sociais. Trátase dun centro universitario que se asenta sobre a historia dos centros de formación de mestres/as, educadores/as sociais e traballadores/as sociais, pero tamén sobre a historia do ensino e dos servizos sociais.

É unha facultade, polo tanto, que tenta incorporar todos os medios técnicos posibles, pero sen renunciar a un pasado que se constrúe sobre o esforzo colectivo dos profesionais e da cidadanía.

Os cambios respecto ao presente son considerables. Pero hai algo que unha facultade de educación debe contribuír a que se manteña: o espírito solidario dos veciños/as e a percepción da escola como propia, como asunto da comunidade.

Agardo que as persoas que elixen esta facultade para realizar os seus estudos teñan esa mentalidade de pertenza a un grupo que constrúe o futuro colectivo da educación e dos servizos sociais.

A oferta educativa para o próximo curso no Centro é:

Catro títulos de Grao:

- GRADO EN EDUCACIÓN INFANTIL
- GRADO EN EDUCACIÓN PRIMARIA
- GRADO EN EDUCACIÓN SOCIAL
- GRAO EN TRABALLO SOCIAL

Catro títulos de Máster:

- Master en Dificultades de Aprendizaxe e procesos cognitivos
- Master en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos
- Master en Investigación Psicosocioeducativa con Adolescentes en Contextos Escolares
- Master en Profesorado de Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino dos Idiomas (especialidades de Orientación, Xeografía, Historia, Humanidades, Matemáticas e Tecnoloxía) Por outra banda, durante os últimos anos, a Facultade de Empresariais e Turismo, potenciou, de forma considerable a participación dos estudantes en programas de mobilidade.

Para obter máis información visita a nosa páxina web

<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Equipo Decanal

O Equipo Decanal está composta polos seguintes membros:

Decana:

D. Xosé Manuel Fernández Cid

Vicedecanos/as:

D. Francisco Javier Aguiar Fernández

Dª Ana María Iglesias Álvarez

Dª María Isabel Mociño González

D.ª María del Pino Díaz Pereira

Secretario:

Dª Raquel María Iglesias Domínguez

Localización

LOCALIZACIÓN DA FACULDADE.

Dirección postal:

Facultade de Ciencias da Educación

R/. Doctor Temes, s/n 32004 Ourense

A Facultade de Ciencias da Educación atópase no denominado Edificio Facultades ou Edificio de Ferro, contando ademais con outros espazos docentes situados nos pavillóns 1 e 2.

Directorio telefónico:

Conserxería: 988 387 101

Secretaría alumnado Graos : 988-387-168, 98- 387-194, 988-36-890

Secretaría alumnado Mestrados: 988 368 893

Decanato: 988-387-159

Correo electrónico:

Secretaría alumnado: secexbo@uvigo.es

Secretaría Decanato: sdexbo@uvigo.es

Grao en Educación Infantil

Materias

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
005G110V01301	Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica	1c	6
005G110V01302	Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade	1c	6
005G110V01303	Educación: Tutoría e orientación coa familia	1c	6
005G110V01304	Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá	1c	6
005G110V01305	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil	1c	6

O05G110V01401	Antropoloxía: Pensamento e cultura	2c	6
O05G110V01402	Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta	2c	6
O05G110V01403	Aprendizaxe das ciencias da natureza	2c	6
O05G110V01404	Didáctica da lingua e a literatura infantil	2c	6
O05G110V01405	Idioma estranxeiro I: Francés	2c	6
O05G110V01406	Idioma estranxeiro I: Inglés	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica**

Materia	Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica			
Código	O05G110V01301			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Boan Fernández, Francisco			
Profesorado	Boan Fernández, Francisco Vázquez Dorrio, Angel Manuel			
Correo-e	pacoboan@uvigo.es			
Web				
Descrición	Formacion inicial dos futuros mestres de Educación Infantil en educación para a saúde xeral			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.

C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudantado.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Coñecer os principios básicos do desenvolvemento e dos comportamento saudables.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2		D4
	A3	B3		D6
	A4	B4		D13
	A5	B5		D14
		B8		D15
2. Identificar no alumnado trastornos relacionados coa saúde: alimentación, desenvolvemento psicomotor, a atención, a percepción auditiva e visual, o sono, etc.	A1	B1	C16	D1
	A2	B8		D12
	A3			D14
	A4			D15
	A5			
3. Colaborar cos profesionais especializados en temas de saúde infantil.	A1	B1	C17	D2
	A2	B2		D3
	A3	B3		D7
	A4	B5		D8
	A5	B6		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D13
		B12		D14
				D15
				D16
				D18
				D19
				D20
4. Detectar e valorar carencias afectivas e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.	A1	B1	C18	D12
	A2	B8		D14
	A3	B10		D15
	A4			
	A5			

5. Saber deseñar, elaborar e avaliar actividades e recursos didácticos para temáticas relacionadas coa saúde do alumnado.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2		D2
	A3	B3		D3
	A4	B4		D5
	A5	B5		D6
		B7		D8
		B8		D13
		B9		D14
		B10		D15
		B11		D16
		B12		D17
				D21
6. Saber avaliar programacións, realizadas tendo en conta as directrices establecidas por la lexislación vixente para a etapa educativa de infantil.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2		D2
	A3	B3		D3
	A4	B4		D5
	A5	B5		D6
		B7		D8
		B8		D9
		B9		D11
		B10		D13
		B11		D14
		B12		D15
				D16
				D21

Contidos

Tema

1. Concepto de saúde	Evolución histórica do concepto de saúde. Elementos que configuran o actual concepto de saúde. Factores condicionantes da saúde.
2. Aproximación ao concepto de Educación para a saúde (EpS).	Modelos en EpS. Promoción da saúde. Estratexias didácticas para promover a EpS na escola.
3. Alimentación e consumo	Alimentación e nutrición. Compoñentes dos alimentos. Novos alimentos. Dieta equilibrada. Problemas asociados a unha mala alimentación. Hábitos alimentarios. Alimentación e consumo.
4. Educación afectivo-sexual	Sexualidade e as súas funcións. Identidade sexual. Sexo-xénero. Orientación sexual. Condutas sexuais.
5. Orientacións sobre o consumo de drogas	Alcohol e tabaco. Outras drogas.
6. Outros temas relacionados coa saúde	Hixiene e saúde, contaminantes e a saúde, accidentes infantís.
7. Desenvolvemento da EpS na escola.	Recursos. Actividade. Técnicas de avaliación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	10	30
Traballo tutelado	22	26	48
Seminario	10	22	32
Traballo tutelado	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Clases maxistrais dialogadas sobre temas de fundamentación teórica. As exposicións teóricas realizadas serán en modo presentación PowerPoint. Estas teñen por finalidade, presentar ao alumnado unha información organizada e estruturada en forma de cadros e esquemas de sínteses. Co fin de mellorar o valor didáctico deste método expositivo introdúzanse elementos de motivación que inviten ao alumnado á participación, ao debate razoado e xeren un ambiente de aprendizaxe dinámica e aberto. Para que isto suceda, se incorporarán paralelamente os seguintes recursos e estratexias didácticas: exploración das ideas ou coñecementos previos dos estudantes, proxección de materiais audiovisuais, comentarios de textos, animacións, etc.
Traballo tutelado	O principal obxectivo será iniciar ao alumnado no desenvolvemento de determinadas habilidades, capacidades e destrezas para traballar a Educación para a saúde nas aulas de Educación Infantil.
Seminario	Sesións presenciais que o alumno en pequeno grupo mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
-------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Seminario	Sesións presenciais que o alumno en pequeno grupo mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Valorarase a participación activa nas clases. Tamén se fará unha proba tipo test	10	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D3
			A3	B3	C17	
			A4		C18	
			A5			
Traballo tutelado	Valorarase a participación activa nas diferentes sesións prácticas programadas na materia. Cartafol/dossier de documentos elaborados polo estudante que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación.	25	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5		D5
				B7		D6
				B8		D7
				B9		D8
				B10		D9
				B11		D10
				B12		D11
						D12
Seminario	Valoración do desenvolvemento de actividades sobre Educación para a saúde e do proceso de aprendizaxe. O alumnado, de xeito individual ou en grupo, elabora documentos ou actividades sobre distintas temáticas da materia. Prepara investigacións, memorias, comentarios críticos de lecturas, presentacións.	25	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5		D5
				B7		D6
				B8		D7
				B9		D8
				B10		D9
				B11		D10
				B12		D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D20
						D21

Traballo tutelado	Traballos e proxectos O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos.	40	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5		D5
				B6		D6
				B7		D7
				B8		D8
				B9		D9
				B10		D10
				B11		D11
				B12		D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Xunta de Galicia, **Decreto 330/ 2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.**, Xunta de Galicia, 2014

MEC, **La educación para la salud (pp 81-118) en MEC Infantil. Temas transversales.**, MEC, 1992

Costa Cabanillas, M., **Educación para la salud : guía práctica para promover estilos de vida saludables**, Pirámide, D.L., 2008

Dapía Conde, **Educación para a saúde como reto do século XXI, orientacións para a súa avaliación.**, Servicio de publicacións da Universidade de Vigo., 2000

Bibliografía Complementaria

Molina, M.C. e Fortuna, M., **Experiencias educativas para la promoción de la salud y la prevención**, Alertes Psicopedagogía, 2003

Salas, C., **Educación para la salud**, Prentice Hall, 2008

Salvador Llivina, T. e Suelves Joanxich, J.M., **Ganar salud en la escuela: guía para conseguirlo.**, Ministerio de Sanidad y Política Social: Secretarí, 2009

Serrano González, M.I., **La Educación para la salud del siglo XXI : comunicación y salud**, Díaz de Santos, 2002

Recomendacións

Outros comentarios

As estratexias de ensino deberán adaptarse ás circunstancias que se vaian producindo ao longo do curso

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade**

Materia	Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade			
Código	O05G110V01302			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	González Fontão, María del Pilar			
Profesorado	González Fontão, María del Pilar			
Correo-e	mpfontao@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/mpfontao			
Descrición xeral	A materia Escola Inclusiva e Atención á Diversidade vén constituír unha materia de Formación Básica enmarcada no 2º curso do Plan de Estudos de Formación do Grao de Educación Infantil. Esta materia resulta relevante para a formación do futuro docente dado que nela se analizan e desenvolven tendencias e aportacións actuais que permiten un achegamento aos coñecementos básicos da escola para todos na consideración de distintas situacións de diversidade. Así, a principal aprendizaxe que se pretende suscitar a través desta materia é a relativa á natureza e problemas que afectan á educación cando se enfronta a situacións educativas heteroxéneas en Educación Infantil. De acordo coa actual situación do sistema educativo precísase duns profesionais cualificados que, ademais de dispoñer dun coñecemento xeral acerca do deseño e planificación do ensino, as características do proceso de ensino-aprendizaxe etc., é necesario que saiban realizar eses deseños de acordo coa diversidade de alumnado que teñen os centros educativos e as correspondentes aulas, tamén é preciso que coñezan as diferentes situacións educativas de nenos/as que presentan dificultades de aprendizaxe e atención co fin de descubrir e dispoñer medios e metodoloxías adecuadas, capaces de ofrecer as mellores posibilidades de educación e inclusión escolar.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudiantado.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico

D14	Compromiso ético
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados previstos na materia			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Identificar dificultades de aprendizaxe relacionadas coa atención á diversidade en contextos inclusivos	A2	C8	D12 D13 D16
Estructurar e promover o aprendizaxe autónomo dos alumnos á luz dos obxectivos e contenidos propios do correspondente nivel educativo, desenvolvendo estratexias que eviten a exclusión e a discriminación.	A2	B11	D1 D2 D9 D12
Respetar as diferencias culturais e persoais dos alumnos e demais membros da comunidade educativa.	B2	C19	D2 D7 D9 D14
Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades e realizar actividades educativas de apoio no marco dunha educación inclusiva.	A2	C21 C61	D9 D12 D13 D16
Experimentar un clima de relación positivo e de respecto que evite a exclusión ou discriminación mediante a construción de normas de convivencia democrática, afrontando e resolvendo de forma colaborativa situacións problemáticas e conflitos interpersoais de natureza diversa, como modelo de relación que logo poidan aplicar a súa práctica profesional	B3 B11	C10 C21	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D16
Dinamizar co alumnado a construción participada de regras de convivencia democrática, e afrontar e resolver de forma colaborativa situacións problemáticas e conflitos interpersoais de natureza diversa.	B11	C19	D2 D7 D9 D17
Adquirir habilidades básicas de deseño e aplicación didáctica adaptada que faciliten a inclusión de estudantes con necesidades específicas de apoio educativo e desenvolver propostas de acción dentro dun enfoque comprensivo da educación diversificada.	A2	B3 C21 C22 C61	D1 D2 D7 D9 D17
Deseñar e desenvolver proxectos educativos e unidades de programación que permitan adaptar o currículo ao contexto sociocultural e as diferentes características do alumnado.	B3	C21 C30	D2 D9
Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites.	B11	C19	D1 D2 D14 D16
Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción entre iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, a traballo cooperativo e o esforzo individual.	B11	C10	D12 D16 D19
Saber informar aos outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais.		C8 C21 C23	D1 D12 D14

Contidos

Tema

1. A escola inclusiva: a escola de cada un.
2. O concepto de atención á diversidade.
3. A atención á diversidade no sistema educativo.
4. Tratamento e prevención das dificultades de aprendizaxe e da atención.
5. Programas e estratexias educativas de atención á diversidade nos centros educativos.
6. Diagnóstico e avaliación para a atención á diversidade.
7. Medidas de atención a diversidade.
8. Adaptacións curriculares.
9. Integración escolar

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	30	40
Presentación	10	10	20
Resolución de problemas	22	30	52
Traballo tutelado	8.5	25.5	34
Cartafol/dossier	1	2	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Presentación	Exposición por parte do alumnado dalgúns contidos referidos á materia ou produto dun traballo. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Resolución de problemas	Resolución de exercicios ou problemas propostos de forma cooperativa polo profesorado reflexionando e interpretando os coñecementos da materia e desenvolvendo solucións adecuadas. Esta materia forma parte do Proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo social
Traballo tutelado	Desenvolvemento dun traballo ou proxecto por parte do estudante baixo as directrices e supervisión do profesor. Inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, Tics, redacción...

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Realizárase en tutorías individuais e/ou grupais sobre os contidos da materia así como apoio e orientación sobre as estratexias metodolóxicas e actividades desenvolvidas na materia.
Traballo tutelado	Realizárase en tutorías individuais e/ou grupais sobre o contido do traballo.
Resolución de problemas	Apoio e orientación aos estudantes ao obxecto de resolver as súas dúbidas, tanto individualmente como grupalmente na aula ou en titorías.
Probas	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	Atenderase a través de titorías as cuestións ou dúbidas que poida presentar o alumnado previamente ao exame.

Avaliación								
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe					
Resolución de problemas	Resolución de exercicios ou problemas con solucións adecuadas	30	A2	B2 B3 B11	C8 C10 C19 C21 C22 C23 C30 C61	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D16 D17 D19		
Traballo tutelado	Avaliación dos traballos realizados e entregados polos alumnos/as. Presentación.	30	A2	B2 B3 B11	C8 C10 C19 C21 C22 C23 C30 C61	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D16 D17 D19		

Exame de preguntas obxectivas	Proba con base nos contidos fundamentais da materia	40	A2	B3	C10 C19 C21 C61	D1 D7 D12 D13 D19
-------------------------------	---	----	----	----	--------------------------	-------------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Criterios para superar a materia 1ª convocatoria:

- Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente aquel que asiste con regularidade ás clases (mínimo un 80%). Este deberá participar nas tres modalidades indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia obter en cada unha delas a metade da puntuación.

- Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases (falta máis dun 20%). Este deberá realizar un exame no que entran todos os contidos da materia, incluídos os abordados nos traballos prácticos. Será condición indispensable para superar a materia obter como mínimo 5 puntos.

Segunda convocatoria:

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, neste curso académico. De non aprobar nesta última convocatoria non se gardarán as puntuacións obtidas nela. Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira convocatoria.

Datos exames:

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade no espazo exames.

Outras observacións:

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para o alumnado do curso ponte grantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico en Moovi que informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Ainscow, M., **Necesidades especiales en el aula. Guía para la formación del profesorado**, Narcea, 2015
- Arnaiz, P. y Escarbajal, A., **Aulas abiertas a la inclusión**, Dykinson, 2021
- Echeita G. y Serrano, G., **Educación Inclusiva. El sueño de una noche de verano**, Octaedro, 2019
- Rodríguez, M. P., **Educación Inclusiva, ¿Es posible desde la Educación Especial?**, 9(2), 2016
- Save the Children (Solla, C.), **Guía de Buenas Prácticas en Educación Inclusiva**, Save the Children. Ministerio de Asuntos Exteriores, 2013
- Simón, C., Giné, C. y Echeita, G., **Escuela, familia y comunidad: Construyendo alianzas para promover la inclusión**, 10(1), 25-42, 2016

Bibliografía Complementaria

- Agencia Europea para el Desarrollo de la Educación del Alumnado con NEE, **Formación del Profesorado para la Educación Inclusiva en Europa**, 2011
- Ainscow, M., **Desarrollo de escuelas inclusivas: Ideas, propuestas y experiencias para mejorar las instituciones escolares**, Narcea, 2001
- Castillo-Briceño, C., **Posicionando la educación inclusiva: Una forma diferente de mirar el horizonte educativo**, 39(2), 123-152, 2015
- Del Mar Bernabé, M., Alonso, V., y Bermell, M. Á., **Evolución de la terminología relacionada con la atención a la diversidad a través de las diferentes reformas legislativas en España**, 70(1), 79-96, 2015
- Echeita, G., **Inclusión y Exclusión Educativa. Voz y Quebranto**, 6(2), 9-18, 2008
- Feijoo, C. R., y García, A. H., **La educación inclusiva, ¿un bien necesario o una asignatura pendiente?**, 16, 251-277, 2016
- Gallego, J. L.; Rodríguez, A., **El reto de una educación de calidad en la escuela inclusiva**, Vol. 48, Nº 1, 2014
- Guasp, J. J. M., Ramón, M. R. R., y De la Iglesia Mayol, B., **Buenas prácticas en educación inclusiva**, 34(1), 31-50, 2016
- Instituto de Derechos Humanos "Bartolomé de las Casas", Universidad Carlos II, **La Educación Inclusiva en España**, Nº 29, 2011

Kyriazopoulou, M. y Weber, H., **Desarrollo de indicadores sobre educación inclusiva en Europa**, European Agency for Development in Special NeedsEd, 2009

Lozano, J. Cerezo, M.C. y Alcaraz, S., **Plan de Atención a la Diversidad**, Alianza Editorial., 2015

Ministerio de Educación, **Actuaciones de Éxito en las Escuelas Europeas**, 2011

Moya, E. C., Moya, J. M., & El Homrani, M., **El aula inclusiva. Condiciones didáctica y organizativas**, 8(3), 2015

Parrilla, A., **Acerca del origen y sentido de la educación inclusiva**, 327, 11-30, Revista de Educación, 2002

Pedreira, M. y González Fontao, M. P., **El aprendizaje cooperativo en un centro de primaria: una experiencia inclusiva**, Nº 24, págs. 259-272, 2014

Rodríguez, M. y Arroyo, M.J., **Las TIC al servicio de la inclusión educativa**, Review-Number 25, June, 2014

Rojas, G. A. S., **De la anomalía a la discapacidad, una larga historia de exclusión social: de la muerte, al destierro y el repudio, a la inclusión educativa**, 3(1), 2016

Save the Children (Solla, C.), **Diagnóstico del Estado de la Educación Inclusiva en los Centros Educativos de la Comunidad de Madrid**, Save the Children, 2012

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/O05G110V01102

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Educación: Organización do centro escolar/O05G110V01203

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Outros comentarios

Convén certo dominio de recursos informáticos (internet, tratamento de textos, programa de presentación, ...) e adecuado uso da biblioteca (saber realizar procuras de información bibliográfica, bases de datos, etc.). Valorarase unha actitude favorable e receptiva cara á aprendizaxe

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Titoría e orientación coa familia**

Materia	Educación: Titoría e orientación coa familia			
Código	O05G110V01303			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	González Fontão, María del Pilar			
Profesorado	González Fontão, María del Pilar			
Correo-e	mpfontao@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/mpfontao			
Descrición xeral	A materia Titoría e Orientación coa Familia, está integrada no módulo de Formación Básica. Impártese no 1º cuatrimestre do 2º curso, correspondente ao Plan de Estudos de Educación Infantil. Esta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o estudante (futuro docente) ao tratar de situar os procesos de orientación e titoría no quefacer educativo diario, así como establecer plans de acción titorial partindo dun planeamento educativo inclusivo e altamente personalizado en colaboración coa familia. Cumple un papel importante no plan de estudos derivado do seu carácter formativo ao ser considerada esta materia como unha peza básica que aglutina os diferentes actos docentes e trata de contribuír á mellora da calidade do ensino.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor/a e orientador/a en relación coa educación familiar.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións

D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1.Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.	A1		C10 C11 C14	D1 D12 D19
2. Coñecer e desempeñar a función titorial e orientadora en relación coa educación familiar no período de 0-6 anos e coordinando a acción educativa referida ao seu grupo de alumnos.	A2	B10	C11 C24	D2 D8 D16 D17 D21
3. Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo	A4	B10	C1 C10	D3 D8 D18
4. Relacionar a educación co medio e cooperar coas familias e a comunidade	A3		C1 C40 C66	D11 D16 D19
5.Diseñar estratexias de apoio as familias para evitar problemáticas de desarraigo e abandono escolar	A5		C11	D7 D8 D12 D17
6. Mostrar habilidades sociais para entender as familias e facerse entender por elas.		B10	C10	D11 D12 D17
7. Promover e colabourar en accións dentro e fora da escola, organizadas polas familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadan.			C40 C66	D6 D9 D12
8. Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan a educación familiar e escolar con respecto aos cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais, a multiculturalidade e interculturalidad, discriminación e inclusión social e desenrolo sostible.	A3		C13	D1 D7 D12 D13
9. Promover a integración da familia e a comunidade aos programas de educación especial.				D6 D8 D12
10. Abordar e resolver problemas de disciplina na aula e conflitos na familia promovendo o traballo cooperativo e o traballo e o esforzo individuais.		B4	C32 C60	D1 D7 D8 D9 D15

Contidos

Tema		
1. Orientación e tutoría en o marco normativo.	1.1. Marco conceptual e relación entre Tutoría e Orientación Educativa. 1,2. Titor, tutoría e Orientación en a Lexislación española. 1.3. A Orientación en Educación Infantil.	
2. A acción tutorial: organización e planificación.	2.1. Acción tutorial: organización e planificación 2.1.1. Programación de a Acción Tutorial 2.1.2. Proposta de Plan de Acción Tutorial	
3. Técnicas e instrumentos para a acción tutorial e a orientación educativa.	3.1. A observación 3.2. A entrevista 3.3. O cuestionario 3.4. Análise de documentos materiais 3.5. Outras técnicas e instrumentos	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	8	30	38
Traballo tutelado	5	25	30
Presentación	10	5	15
Resolución de problemas	26	35	61
Cartafol/dossier	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	Desenvolvemento dun traballo ou proxecto por parte do estudante de forma cooperativa baixo as directrices e supervisión do profesor. Esta materia forma parte do Proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo social
Presentación	Exposición por parte do alumnado dalgúns contidos referidos á materia ou produto dun traballo.
Resolución de problemas	Resolución de exercicios ou problemas propostos polo profesorado reflexionando e interpretando os coñecementos da materia e desenvolvendo solucións adecuadas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Apoio e orientación en traballos de aula que se realizará en titorías individuais e/ou grupais.
Lección maxistral	Prestarase atención adecuada aos estudantes ao obxecto de resolver as súas dúbidas tanto en relación á organización como ao propio contido da materia.
Resolución de problemas	Apoio e orientación aos estudantes ao obxecto de resolver as súas dúbidas, tanto individualmente como grupalmente na aula ou en titorías.
Probos	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	Atenderase a través de titorías as cuestións ou dúbidas que poida presentar o alumnado previamente ao exame.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Avaliación dos traballos realizados e entregados polos alumnos/as	30	A3 A4	B4 B10	C1 C11 C13 C32 C40	D1 D2 D3 D7 D9 D12 D13 D16 D17

Resolución de problemas	Resolución de exercicios ou problemas con solucións adecuadas	30	A1 A2	B4 B10	C1 C10 C13 C24 C32 C60	D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D17 D18 D21
Exame de preguntas obxectivas	Proba con base nos contidos fundamentais da materia	40	A1 A3 A5	B10	C1 C11 C14 C24 C60 C66	D1 D2 D6 D7 D8 D12 D13 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación que se propon é unha avaliación multicriterio, é dicir, unha avaliación que admite propostas de valoración en todas as actividades que leven a cabo (coñecimentos teóricos, prácticos, traballos, exame, ...) permitindo unha avaliación que supoña unha valoración integral do alumno/a.

Cráterios para superar a materia:

- Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente aquel que asiste con regularidade ás clases (mínimo un 80%). Este deberá participar nas modalidades indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia obter en cada unha delas como mínimo a metade da puntuación.

- Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases (falta máis dun 20%). Éste deberá realizar un exame no que entran todos os contidos da materia, incluídos os abordados nos traballos prácticos. Será condición indispensable para superar a materia obter como mínimo 5 puntos.

Segunda convocatoria:

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico. De non superar esta última convocatoria non se gardarán as puntuacións obtidas. Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira convocatoria.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade.

Outras observacións:

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para o alumnado do curso ponte grantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico en Moovi que informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cury, A., **Padres brillantes, maestros fascinantes. No hay jóvenes difíciles sino una educación inadecuada**, Planeta, 2013

Martín, X. y otros, **Tutoría. Técnicas, recursos y actividades**, Alianza Editorial, 2008

Parejo, J.L. Pinto, J.M., **La orientación y tutoría escolar con familias: teoría y práctica**, UOC, 2015

Bibliografía Complementaria

Álvarez González, M. y Bisquerra Alzina, R. (Coords.), **Orientación educativa. Modelos, áreas, estrategias y recursos**, WK Educación, 2012

- Bisquerra, R. (coord.), **Educación emocional: propuestas para educadores y familias**, Desclee de Brouwer, 2011
- Cano González, R, **Orientación y tutoría con el alumnado y la familia**, Biblioteca Nueva, 2016
- Cassà-López, E., **La educación emocional en la Educación Infantil y Primaria**, Ediciones Universidad de San Jorge, 2016
- Castillo, A.R. Redondo S., Torres González, J.A. y Polanco González, L., **Acción tutorial en los Centros Educativos. Formación y Práctica**, UNED, 2003
- Castro Santisteban, M, **¿Cómo diseñar e implementar una Escuela de Padres? Manual práctico**, PsicoEditores, 2007
- Comellas, M. J., **Familia y escuela: compartir la educación**, Graó, 2008
- Contreras, F J., **Debate sobre el concepto de familia**, CEU Edición, 2013
- Duarte, S. R., Vasconcelos, P. V., Asencio, E. N., & Martínez, A. M. M., **Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas**, Ministerio de Educación, 2012
- González, R., **Valores en familia: orientación, tutoría y escuela de padres en Educación Infantil, Primaria y ESO**, CCS, 2010
- González Falcón, I., **Integración socio-educativa de los padres y madres inmigrantes en losCentros**, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Hue, 2009
- López Urquizar, N. y Solá Martínez, T., **Orientación escolar y tutoría**, Grupo Editorial Universitario, 2005
- Martínez, R., Rodríguez, B., y Gimeno, J., **Áreas de cooperación entre los centros docentes y las familias. Estudio de caso.**, 2010
- Martínez González, M. de C.; Álvarez González, B. y Fernández, A.P., **Orientación Familiar: Contextos, evolución e intervención**, Sanz y Torres, 2009
- Martínez González, Mª de C., **Orientación educativa y tutoría**, Sanz y Torres, 2007
- M.E.C.(Inst. Sup. de Form. del Prof.), **La acción tutorial: su concepción y su práctica**, MEC-SubdirecciónGeneral de Información y Publicaci, 2006
- Mollá,N, y Longás, J., **La escuela orientadora: La acción desde una perspectivainstitucional.**, Narcea Ediciones, 2009
- Mendez, L., **La tutoría en Educación Infantil.**, WK Educación, 2007
- Monje, M.C., **Tutoría y orientación educativas: nuevas orientaciones**, WK Educación, 2009
- Navaridas, F., & Raya, E., **Indicadores de participación de los padres en el sistema educativo: un nuevo enfoque para la calidadeducativa**, 2012
- Riart, J. (coord.), **Manual de Tutoría y Orientación en la Diversidad**, Pirámide, 2007
- Ruz Martín, I., **Diseño y elaboración demateriales informatizados en el ámbito de la orientación educativa y la tutoría**, 2010
- Simón, C. Giné, C. y Echeita, G., **Escuela, familia y comunidad: construyendo alianzas para promover la inclusión**, 2016
- Torrego, J.C., **8 ideas clave. La tutoría en los centros educativos**, Graó, 2014

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/O05G110V01302

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Educación: Organización do centro escolar/O05G110V01203

Outros comentarios

É conveniente certo dominio da informática en canto/relación ao manexo de aplicacións de carácter xeral (tratamento de textos, internet, programa de presentación, ...). Por outra banda os estudantes tamén deben ter coñecementos mínimos do uso da biblioteca (saber realizar buscas de información bibliográfica, bases de datos etc.).

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología: Fundamentos psicológicos da intervención temperá**

Materia	Psicología: Fundamentos psicológicos da intervención temperá			
Código	O05G110V01304			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Profesorado	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Correo-e	visarmiento@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia inclúe competencias básicas para o futuro exercicio profesional do/a Mestre/a de Educación Infantil e competencias máis instrumentais, especialmente relacionadas coa detección, prevención e intervención temperá en dificultades de aprendizaxe e trastornos do desenvolvemento.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
A2	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que o estudiantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que o estudiantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.			
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión			
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicológicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia			
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias			
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promova no estudiantado.			
C3	Coñecer os fundamentos de atención temperá.			
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.			
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten			
D7	Resolución de problemas			
D9	Traballo en equipo			
D15	Aprendizaxe autónoma			

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión	A1 A2 A4	B6	C4	D7
Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantil. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicológicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia	A1 A2	B8	C3 C4	D15
Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida	A1 A2	B11	C8	D7

Actuar como orientador/a de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada alumno/a e co conxunto das familias	A1 A2 A4	B10	C8	D7
Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos no alumnado	A1 A2 A3	B11	C3	D9 D15

Contidos

Tema	
Marcos teórico-conceptuais da intervención temperá	Contextualización. O novo modelo da atención temperá. Áreas diagnósticas. Trastornos específicos
Ámbitos da intervención temperá	Aspectos previos. Características. Obxectivos. Destinatarios. Niveis de intervención.
Procedementos de avaliación psicoeducativa no ámbito da intervención temperá	Conceptos xerais. Avaliación do TDAH. Avaliación da Discapacidade motora. Avaliación do Trastorno do Espectro Autista. Avaliación da Discapacidade Intelectual. Avaliación da discapacidade sensorial. Avaliación dos trastornos da linguaxe.
Procedementos de intervención temperá baseados en procesos cognitivos	Conceptos xerais. Intervención no TDAH. Intervención na Discapacidade motora. Intervención no Trastorno do Espectro Autista. Intervención na Discapacidade Intelectual. Intervención na Discapacidade sensorial. Intervención nos trastornos da linguaxe.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22	0	22
Traballo tutelado	8.5	6.5	15
Aprendizaxe baseado en proxectos	8	27	35
Aprendizaxe colaborativa	12	44	56
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e discusión guiada sobre os devanditos contidos
Traballo tutelado	Resolución de tarefas dirixidas e propostas polo profesor/a acerca dos contidos da materia para profundar coñecementos ou aclarar conceptos básicos
Aprendizaxe baseado en proxectos	Resposta eficaz a situacións problema expostas en relación ao desenvolvemento e intervención temperá en base a distintas metodoloxías e sistemas de actuación educativa
Aprendizaxe colaborativa	Identificación e descrición das características cognitivas e educativas de diferentes casos de trastornos do desenvolvemento e dificultades de aprendizaxe para deseñar actuacións preventivas e de intervención

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Presentación temática. Tutorías.
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en pequenos grupos ao redor de casos prácticos con necesidades específicas de apoio educativo.
Traballo tutelado	Reunións en pequenos grupos
Aprendizaxe baseado en proxectos	Formulación dunha situación práctica de aula a resolver vinculada á atención temperá

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Resolución de tarefas dirixidas e propostas polo profesor/a acerca dos contidos da materia para profundar coñecementos ou aclarar conceptos básicos	10	A1 B6 B8 B10 B11 D7 D15

Aprendizaxe baseado en proxectos	Resposta eficaz a situacións problema expostas en relación ao desenvolvemento e intervención temperá en base a distintas metodoloxías e sistemas de actuación educativa	20	A1 A2 A4	B6 B8 B10 B11	D7 D15
Aprendizaxe colaborativa	Identificación e descrición das características cognitivas e educativas de diferentes casos de trastornos do desenvolvemento e dificultades de aprendizaxe para deseñar actuacións preventivas e de intervención	40	A1 A2	B6 B8 B10 B11	D7 D15
Exame de preguntas obxectivas	Resolución de preguntas tipo test de opción múltiple.	30	A1 A2 A4	B6 B8 B10 B11	C3 C4 C8 D7 D9 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade dentro do espazo "datas de exames".

Os traballos entregaranse na mesma semana en que se termine o tema e de forma previa ao comezo do tema seguinte.

Para superar a materia é necesario ter aprobadas a parte teórica (avaliada coa proba obxectiva) e todas as actividades da parte práctica (inclúe traballo tutelado, aprendizaxe baseado en proxectos, e os estudos de caso realizados de forma colaborativa).

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Na plataforma Moovi informarase das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Aranda, R., **Atención temprana en Educación Infantil.**, Wolters Kluwer, 2011

Díaz, C., **Guía básica sobre atención temprana y transformación. Cuadernos de buenas prácticas.**, Plena Inclusión, 2019

Escorcía, C. T., & Rodríguez, L., **Prácticas de atención temprana centradas en la familia y en entornos naturales**, UNED, 2019

Robles, M.A. & Sánchez-Teruel, D., **Evaluación e intervención en atención infantil temprana. Hallazgos recientes y casos prácticos.**, Universidad de Jaén, 2011

Bibliografía Complementaria

Aierbe-Barandiaran, A., **Intervención psicopedagógica en los trastornos del desarrollo.**, Aljibe, 2005

Alba, C., **Diseño universal para el aprendizaje: un modelo teórico-práctico para una educación inclusiva de calidad.**, 3(9), 55-66, Participación educativa, 2019

Alcantud, F., **Trastornos del Espectro Autista: detección, diagnóstico e intervención temprana.**, Pirámide, 2013

Aranda, R., **Atención temprana en Educación Infantil.**, Wolters Kluwer, 2011

Balcells, A., Mas, J., Baqués, N., & Giné, C., **Atención temprana y educación inclusiva.**, UNED, 2019

Barkley, R., **Niños hiperactivos. Cómo aprender y atender sus necesidades especiales.**, Paidós, 2002

Bassedas, E., **Alumnado con Discapacidad Intelectual y Retraso en el Desarrollo.**, Graó, 2010

Botías, F., Higuera, A. M. & Sánchez, J. F., **Necesidades Educativas Especiales: planteamientos prácticos.**, Wolters Kluwer, 2012

Frutos, J., **Caminando a través del TDAH.**, Pirámide, 2020

Gómez, A., Viquer, P. & Cantero, J., **Intervención temprana. Desarrollo óptimo de 0 a 6 años.**, Pirámide, 2003

Mesibow, G., & Howley, M., **El acceso al currículo por alumnos con trastornos del espectro del autismo: uso del programa TEACCH para favorecer la inclusión.**, Autismo Ávila, 2010

Miranda, A., **Manual práctico de TDAH**, Síntesis, 2011

Plena Inclusión, **Hacia la puesta en marcha de un currículum multinivel**, Plena inclusión, 2020

Rosell, C., Soro-Camats, E., & Basil, C., **Alumnado con discapacidad motriz.**, Graó, 2010

Tomlinson, C.A., **Estrategias para trabajar con la diversidad en el aula.**, Paidós, 2005

Torrego, J. C., & Monge, C., **Inclusión educativa y aprendizaje cooperativo.**, Síntesis, 2019

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Necesidades educativas especiais asociadas á discapacidade intelectual/O05G110V01903

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo/O05G110V01904

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da linguaxe oral/O05G110V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil				
Materia	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil			
Código	O05G110V01305			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Tellado González, Fernando			
Profesorado	Rodríguez Enríquez, Mónica Tellado González, Fernando			
Correo-e	ftellado@uvigo.es			
Web	http://ftellado@uvigo.es			
Descrición xeral	Traballamos cos diferentes sistemas da abordaxe de optimización dos procesos de aprendizaxe no desenvolvemento infantil. A avaliación das dificultades de aprendizaxe e a intervención nas mesmas mediante a aplicación dos diferentes programas para a mellora da aprendizaxe infantil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudiantado.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas, problemas de percepción visual, auditiva e atención	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
Informala.	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos tipos de aprendizaxe	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
Aplicar os coñecementos adquiridos para favorecer a aprendizaxe e o desenvolvemento en contextos diversos e plurais.	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7

Contidos

Tema	
Sistemas de optimización dos procesos da aprendizaxe e desenvolvemento infantil. As dificultades de aprendizaxe	Dificultades da aprendizaxe: Concepto de dificultades de aprendizaxe. Evolución do concepto Clasificación das dificultades de aprendizaxe. Modelos teóricos explicativos das dificultades de aprendizaxe.
Intervención mediada baseada nos procesos cognitivos	Avaliación das dificultades da aprendizaxe; recollida da información, aplicación de probas, elaboración das conclusións.
Implementación dos programas para a mellora da aprendizaxe infantil.	Programa de mellora dos procesos cognitivos. Programa de mellora das habilidades perceptivas. Programas de mellora da atención. Programa de mellora das habilidades socioafectivas. Programa de reforzo das aprendizaxes básicas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2.5	0	2.5
Traballo tutelado	11	11	22
Traballo tutelado	7	17	24
Lección maxistral	25	69.5	94.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	0	2
Cartafol/dossier	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Actividades introductorias	Explicación do programa da materia, os núcleos de contidos, as competencias que se espera sexan alcanzadas, o sistema de traballo e de avaliación da materia
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicácello brevemente ao resto dos grupos . A elaboración do traballo sera supervisada en todo momento polo profesor , ben directamente no aula, mediante tutoría ou por medios informáticos.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/da estudante que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Lección maxistral	Explicación de cada un dos nucleos temáticos dos contidos da materia . o profesor dedícase estas sesións a expoñer e explicar os contidos da materia . Todo o material que se utilice sera entregado aos alumnos . Así mesmo entregásenlles os temas referidos aos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención ao alumno será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría
Traballo tutelado	A atención ao alumno será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención ao alumno será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría
Práctica de laboratorio	A atención ao alumno será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Número de acertos ao que se descontará o numero de erros dividido entre tres. Isto multiplicarase por dez e o resultado desta operación divídese polo número de preguntas da proba.	40	B1 B8	C7 C8 C9 C16	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Deste xeito, o alumno/a debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial ou non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	30	B2 B10	C7 C8 C9 C16 C18 C19 C60	D1 D2 D7
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade presentada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	20	B1 B2 B3 B4	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
Cartafol/dossier	Compilación da información sobre os traballos feitos durante o seu periodo de formación	10	B8	C7 C8 C9 C16 C17 C18	D1 D2 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación dos traballos prácticos realizarase mediante a utilización da ferramenta E-rubrica. Para superar a materia é necesario ter unha nota mínima de 5 na parte teórica e 5 nos traballos. O alumnado non asistente terá que entregar todos os traballos prácticos, realizar o exame tipo test e un exame do traballo de aula. As actividades non superadas durante o cuadrimestre poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo, manténdose as puntuacións previamente conseguidas. Ver datas dos exames na páxina web da Facultade.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía podera ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT) .

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

García Vidal y González Manjón, **Dificultades de aprendizaje e Intervención Psicopedagógica**, EOS,
Nicasio García, Jesus, **Manual de dificultades de Aprendizaje**, Narcea 3ª edición,
García Sanchez, J:N, **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica.**, 2001,
Nicasio, J, **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica.**, 11º 2001,
Gonzalez Valenzuela, M (coord), **Prevención de las dificultades de aprendizaje**, 1º 2012, pirámide, 2012
Nicasio García, N (Coord), **Prevención en dificultades del desarrollo y el aprendizaje**, 1º 2014, Pirámide, 2014
Aguliera, Antonio (coordinador), **introducción a las dificultades de aprendizaje**, 1º 2004, Mc Graw Hill, 2013

Bibliografía Complementaria

Defior,S, **Las dificultades de aprendizaje: Un enfoque cognitivo**, 2 º 2007,
American psychiatric asociación, **Manual diagnostico y estadístico de los trastornos mentales**, 5 2015,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/O05G110V01302

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/O05G110V01402

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Outros comentarios

Esta materia esta vinculada as que aparecerán no terceiro curso do grao e que conforman a mención de educación especial. Enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Antropoloxía: Pensamento e cultura				
Materia	Antropoloxía: Pensamento e cultura			
Código	O05G110V01401			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Rubin Álvarez, Abraham			
Profesorado	Rubin Álvarez, Abraham			
Correo-e	abraham.rubin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia abórdanse tres problemáticas esenciais: a) as relativas ao carácter socio-cultural do ser humano, b) as que refiren aos elementos que definen a cultura contemporánea e o xeito en que se relacionan nela a modernidade e a postmodernidade, c) as que se poñen en liza no contexto das principais propostas filosóficas do s. XX e XXI. O enfoque é eminentemente filosófico: reflexivo, argumentativo e crítico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C38	Coñecer os momentos máis sobresalientes da historia das ciencias e as técnicas e a súa transcendencia.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Razoamento crítico
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprender a filosofía como saber específico que se ocupou de problemas que incumben á totalidade.				D1
Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación con outras manifestacións culturais do momento.	B5 B12	C37 C38		D13
Coñecer e entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental.	B5 B12	C13 C37 C38		D1 D3 D7 D11 D13
Coñecer as ideas que forxan o noso presente en contextos multiculturais.	B5 B12	C13		D13
Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos.	B5 B12	C44		D1 D3 D7 D11 D13

Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.

D1

D11

D13

Captar a implicación da filosofía no desenvolvemento histórico das ideas e dos cambios culturais	B5 B12	C13 C37	D1 D3 D7 D11 D13 D21
--	-----------	------------	-------------------------------------

Contidos

Tema

1.- A filosofía nun mundo global	1.1.- Aproximación aos conceptos de cultura, sociedade e pensamento. 1.2.- Filosofía, historia e educación 1.3.- Introducción a unha Filosofía da educación
2.- A modernidade como unha forma de civilización	2.1.- A era da Razón: teorías sociais e políticas da modernidade. 2.2.- A axenda oculta da modernidade.
3.- As filosofías do Século XX	3.1.- Principais correntes de pensamento dos séculos XX-XXI.
4.- Retos da posmodernidade	4.1.- Globalización, diversidade cultural e pensamentos alternativos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminario	15	22	37
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	0	40	40
Lección maxistral	24.5	5.5	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Introdución á materia e explicación das actividades que se van desenvolver durante o cuadrimestre.
Seminario	Presentación e debate dun tema de actualidade a partir da análise dun documento escrito ou gráfico.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento-desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	Realización dun traballo de introdución á investigación relacionado coa temática da materia; exposición por parte do alumnado ante o profesorado e ou grupo de estudantes do resultado do traballo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos temas do programa

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Seguimento por parte do profesorado dos traballos obrigatorios que se han de realizar para superar a materia. No caso de activarse o protocolo de continxencia empregaranse os medios telemáticos de atención ó alumnado: a plataforma de teledocencia, o despacho virtual e MOOVI para garantir á atención ó alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Presentación e debate dun tema	20	C37 C44 D1 D13
Traballo tutelado	Avaliación do proceso, resultados e presentación dun traballo de iniciación á investigación.	40	C37 C44 D1 D13
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame sobre o temario da materia.	40	C37 C44 D1 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado asistente e o non asistente ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia.

Alumnado non asistente: Realización dun traballo relacionado cos contidos da materia, pautado entre o alumnado e o profesorado (40%), resumo e comentario crítico de dous libros da Bibliografía da materia, pautados polo profesorado (20%), exame final da materia (40%).

Para ambas modalidades de avaliación, as partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

As datas oficiais de exame poden consultarse na páxina web da Facultade, no apartado de organización académica, espazo "datas de exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ayesterán, Ignacio et al., **La filosofía en un mundo global**, Calquera, Anthropos, 2008

Freud, Sigmund, **El malestar en la cultura**, Calquera, Alianza, 1991

hooks, bell, **Enseñar pensamiento crítico**, Calquera, Rayo verde, 2022

Lipman, Matthew et. Alí, **La filosofía en el aula**, Calquera, Ediciones de la Torre, 1992

Vidarte, Paco e Rampérez, Fernando, **Filosofías del siglo XX**, Calquera, Síntesis, 2005

Bibliografía Complementaria

Arribas, Brais, **Venir a menos. Crítica de la razón nihilista**, Calquera, Catarata, 2019

Arribas, Brais, **Transhumanismo**, Calquera, Euseino?, 2021

de Beauvoir, Simone, **El segundo sexo**, Calquera, Cátedra, 2017

Bourdieu, Pierre & Passeron Jean-Claude, **La reproducción**, Calquera, Siglo XXI, 2019

Butler, Judith, **El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad**, Calquera, Paidós, 2007

Derrida, Jacques, **Posiciones**, Calquera, Pre-Textos, 2014

Díaz, Esther, **Posmodernidad**, Calquera, Biblos, 1999

Fanon, Frantz, **Los condenados de la tierra**, Calquera, Txalaparta, 1999

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Calquera, Siglo XXI, 2003

Giner, Salvador, **Historia del pensamiento social**, Calquera, Ariel, 2013

Heidegger, Martin, **Carta sobre el humanismo**, Calquera, Alianza, 2010

Horkheimer, Max & Adorno, Theodor W., **Dialéctica de la Ilustración**, Calquera, Trotta, 2018

Horta, Óscar, **Na defensa dos animais**, Calquera, Axóuxere, 2019

Latouche, Serge & Harpagès Didier, **La hora del decrecimiento**, Calquera, Octaedro, 2011

Lyotard, Jean-François, **La condición postmoderna. Informe sobre el saber**, Calquera, Cátedra, 1994

Marcuse, Herbert, **El Hombre unidimensional: ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada**, Calquera, Planeta-Agostini, 1993

Mies, Maria & Shiva, Vandana, **Ecofeminismo**, Calquera, Icaria, 2014

Mosterín, Jesús, **Filosofía de la Cultura**, Calquera, Alianza, 1994

Peretti, Cristina & Rodríguez Marciel, Cristina (eds.), **12 pensadores (y uno más) para el siglo XXI**, Calquera, Dykinson, 2014

Rancière, Jacques, **El maestro Ignorante**, Calquera, Laertes, 2003

Rousseau, Jean-Jacques, **Discurso sobre las ciencias y las artes**, Calquera, Alianza, 2012

Rubín, Abraham, **Corpo-circuitos. Máquinas de subxectivación**, Calquera, Euseino?, 2016

Rubín, Abraham, **Vivir el acontecimiento. Aproximaciones desde el pensamiento contemporáneo**, Calquera, Universidad De Santiago de Compostela, 2016

Toulmin, Stephen, **Cosmópolis. El trasfondo de la modernidad**, Calquera, Península, 2001

Recomendacións

Outros comentarios

- Actitude proactiva de cara ao seguimento da materia, a participación na aula e a consulta de dúbidas, tanto na aula como nas titorías.

- Emprego axeitado (consulta e estudo) da bibliografía recomendada dende o inicio do curso.

- Atención á expresión tanto oral (na aula e nas presentacións) como escrita (nos traballos e no exame).

- Boa disposición para o traballo en grupo, cultivo de actitudes dialogantes e de respecto.

En xeral, recoméndase manter unha actitude de carácter profesional en relación co cumprimento dos propios obxectivos de formación, evitando a pasividade e a delegación de responsabilidades no docente. Do mesmo xeito debe tomarse a aula

como un espazo de aprendizaxe compartido entre futuros/as profesionais, fuxindo de actitudes propias de idades e etapas de formación anteriores.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta**

Materia	Psicología: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta			
Código	O05G110V01402			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 2	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Sepúlveda Gradín, Juan Vicente			
Profesorado	Sepúlveda Gradín, Juan Vicente Sueiro Domínguez, Encarnación			
Correo-e	sepulveda@edu.xunta.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten a finalidade de familiarizar ao alumno/a de Educación Infantil con aquelas anomalías e trastornos da conduta que poidan aparecer na época escolar impedindo un normal desenvolvemento físico, psíquico, e intelectual, polo que o mestre/a ha de adquirir os coñecementos pertinentes para minimizar os efectos negativos destas anomalías. Identificar os distintos tipos de trastornos da infancia, as súas causas e as formas de intervención. Ha de mostrar ao mestre/a os conceptos e fundamentos teóricos básicos das características diferenciais da psicología infantil e os aspectos metodolóxicos específicos para o coñecemento e intervención nas condutas problemáticas da infancia que poidan interferir de xeito significativo no desenvolvemento persoal, social, escolar e familiar do neno/a nas súas deficientes manifestacións (déficit de intelixencia, déficit de atención, hiperactividade, conduta disocial, ansiedade, trastornos afectivos, do sono, da eliminación□)			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudiantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudiantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudiantado.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico

C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudantado.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D16	Adaptación a novas situacións
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Capacitar aos docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións. Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, equidade e ao respecto aos dereitos humanos cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva. Capacidad de organización e planificación Comunicación oral e escrita	A1 eA2 A3 A4 A5	B3 B4 B10 B11	C5 C15 C19	D1 D2 D7 D8 D9 D21
Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia no aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistemáticamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles. Promover estratexias adecuadas para que na súa futura práctica docente as alumnas e alumnos poidan reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia	eA1 A2 A3 A4 A5	B3 B5 B10	C5 C18 C21 C23 C24 C29 C36 C60 C62	D2 D9 D11
Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvemento que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia . Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida. Habilidades nas relacións interpersonais. Compromiso ético	A1 A2 A3 A4 A5	B8 B9 B11	C5 C15 C16 C17 C22 C59	D2 D11 D14 D16
Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias. Adaptación a novas situacións	A1 A2 A3 A4 A5	B9 B11	C18 C21 C32	D1 D3 D11 D13 D16

Contidos

Tema	
Conduta e aprendizaxe.	Condicionamento clásico. Condicionamento operante. Aprendizaxe cognitivo-social.
Técnicas de intervención nos trastornos do comportamento.	Técnicas baseadas no condicionamento clásico, no condicionamento operante e na teoría da aprendizaxe social. Técnicas cognitivas e de autocontrol.
Os trastornos do comportamento.	Conceptualización. Clasificación. Epidemioloxía. Factores de risco e protectores. O papel da familia e a escola na abordaxe dos problemas do comportamento. Modelo de intervención.
Trastornos leves da personalidade e do estado de ánimo.	Sentimentos de inferioridade. Timidez. Baixa tolerancia á frustración. Celotipias. Agresividade. Depresión. Estratexias de intervención psicoeducativa.
Trastornos da conduta	Trastorno por déficit de atención con hiperactividade. Trastorno de conduta. Negativismo desafiante. Concepto, etioloxía e diagnóstico. Estratexias de intervención psicoeducativa.
Hábitos nerviosos.	Consideracións xerais. Concepto, etioloxía e clases. Estratexias de intervención psicoeducativa.
Trastornos da fala.	Tartamudez. Mutismo selectivo. Dislalias. Concepto, etioloxía e diagnóstico. Estratexias de intervención psicoeducativa.
Trastornos por ansiedade	Fobias e fobia escolar. Ansiedade por separación. Trastorno por evitación. Trastorno obsesivo-compulsivo. Concepto, etioloxía e diagnóstico. Estratexias de intervención psicoeducativa.
Trastornos da inxesta e a eliminación	Pica. Enuresis. Encopresis. Estratexias de intervención psicoeducativa.
Trastornos do desenvolvemento	Os trastornos do espectro autista. Identificación. Prevención. Estratexias de intervención psicoeducativa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballo tutelado	24	24	48
Lección maxistral	22.5	73.5	96
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Traballo	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Explicación do programa da materia, os núcleos de contido, as competencias que se esperan que sexan alcanzadas, o sistema de traballo e de avaliación da materia.
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor nas sesións de pequeno e mediano grupo. Ao finalizar o grupo que o realizou explicará o seu traballo ao resto dos grupos. A elaboración dos traballos será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, ben na titoría. Nos grupos medianos os alumnos realizarán un programa de intervención sobre algúns dos trastornos obxecto de estudo. Nos pequenos grupos realizaranse actividades de reflexión sobre distintas cuestións da materia.
Lección maxistral	Explicación de contidos teóricos. Nestas sesións, o profesor explicará os contidos da materia e os alumnos poden intervir propoñendo a súas dúbidas e opinións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención realizarase nas horas de titoría.
Probas	Descrición
Traballo	A atención realizarase nas horas de titoría.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención realizarase nas horas de titoría.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	Os alumnos presentarán informes escritos das actividades realizadas nos pequenos grupos. A asistencia as sesións de grupos pequenos é obrigatoria. Admítese un 20% de faltas.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B5 B11	C5 C19 C22 C29 C60 C62	D1 D3 D7 D11 D13 D16 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	As probas de avaliación consistirán en responder por escrito a preguntas de resposta curta sobre os contidos do programa da asignatura. As preguntas serán calificadas con 1 ou 0 puntos.	40		B8 B9	C5 C15 C16 C18 C19 C21 C22 C59	D1 D3 D13 D14 D21
Traballo	Os alumnos elaborarán polo menos un programa de intervención sobre aqueles trastornos propostos polo profesor. Presentarán informes por escrito que serán expostos na aula na data sinalada. A asistencia as sesións de grupos medianos é obrigatoria.	40	A3 A4 A5	B10 B11	C5 C16 C17 C18 C21 C23 C24 C29 C32 C36 C59 C60 C62	D2 D3 D8 D9 D14 D16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos poderán escoller unha das modalidades de avaliación. Os que elixan a modalidade de Avaliación Global deben indicalo por escrito ao profesor no mes de febreiro. De non facelo incluíráselles na avaliación continua.

AVALIACIÓN CONTINUA:

O sinalado no apartado anterior.

AVALIACIÓN GLOBAL:

A avaliación da parte teórica realizaranse nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico.

Os traballos dos Grupos B: os alumnos realizarán dous traballos. O primeiro será presentado a finais de abril e o segundo a finais de curso.

Os traballos tutelados dos Grupos C: entregarán nas mesmas datas do parágrafo anterior os ensayos sobre os temas propostos polo profesor a principios de curso.

As porcentaxes son as mesmas que no caso de avaliación continua.

As partes da materia superadas na convocatoria ordinaria non serán obxecto de avaliación na segunda convocatoria, considerándose aprobadas nese curso.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presenta o alumnado adscrito ao programa PIUNE.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Caballo, Vicente, **Manual de Técnicas de Terapia y Modificación de Conducta**, 2ª, Siglo XX, 2008

Rodríguez Sacristán, S., **Psicopatología Infantil Básica**, 1ª, Pirámide, 2002

Buendía, J., **Psicopatología en niños y Adolescentes. Desarrollos Actuales.**, Pirámide,

Méndez, F.X. e Maciá, D., **Modificación de conducta con niños y adolescentes. Libro de Casos**, Pirámide,

Méndez, F.X., Espada, J.P. y Orgiléz, M., **Terapia psicológica con niños y adolescentes.**, 1ª ed., Pirámide, 2006

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Necesidades educativas especiais asociadas á discapacidade intelectual/O05G110V01903

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo/O05G110V01904

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da linguaxe oral/O05G110V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá/O05G110V01304

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Outros comentarios

Esta materia ten continuidade na mención de educación especial do grao de educación infantil.

Enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Aprendizaxe das ciencias da natureza				
Materia	Aprendizaxe das ciencias da natureza			
Código	O05G110V01403			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Vázquez Dorrio, Angel Manuel			
Profesorado	Vázquez Dorrio, Angel Manuel Yebra Ferro, Miguel Ángel			
Correo-e	amdorrio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Con esta materia preténdese que o futuro profesorado, ademais de adquirir unhas nocións xerais relativas ás Ciencias da Natureza, necesarias para a interpretación dos fenómenos máis cotiáns, coñeza o currículo escolar e as metodoloxías de ensino-aprendizaxe máis apropiadas para Educación Infantil. Para iso, é importante ofrecer aos futuros mestres/*os espazos de reflexión sobre as prácticas de aula e experiencias enriquecedoras de ensino-aprendizaxe das ciencias, que fagan posible o exercicio e o desenvolvemento das capacidades e actitudes necesarias para a súa futura actividade docente.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudiantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudiantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudiantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C39	Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sustentable.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación

D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Comprender, razoar e sintetizar contidos de diversos ámbitos de coñecemento das ciencias da natureza.	A2		D1
	A3		D2
	A4		D3
Xestionar e organizar información adquirida durante o proceso de aprendizaxe.	A3		D2
	A4		
Adquirir estratexias de colaboración e habilidades que favorezan o traballo colaborativo.	B11		D9
			D11
Comprender o valor do respecto e coidado do medio ambiente.		C40	D22
Coñecer os fundamentos teóricos sobre os que se articula o coñecemento das ciencias.	B9	C33	D13
			D14
Deseñar, desenvolver e avaliar actividades relacionadas coa ciencia dende un enfoque globalizado.	B1	C39	D1
	B2	C40	D2
	B3		D3
	B6		D4
	B12		D5
			D6
			D7
			D8
			D9
			D10
			D11
			D12
			D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
Dar resposta científica a problemas e situacións da vida cotiá.	B9	C33	D1
		C36	D2
		C40	D17
			D22

Xeneralizar as aprendizaxes adquiridas no laboratorio e relacionarlos con acontecementos e fenómenos da vida diaria.

A2
A4
A5

C36
C39

D1
D2
D3
D7
D8
D9
D11
D13
D16
D17

Incorporar recursos educativos innovadores e específicos na ensinanza das ciencias.

B2
B4
B5
B7
B11
C39
C40

Contidos

Tema

1. A Didáctica das Ciencias Experimentais para futuros profesores de Educación Infantil.
 - Importancia das ciencias na Educación Infantil.
 - As Ciencias da Natureza no decreto do currículo.
2. Fundamentación, obxectivos, metodoloxía e avaliación do coñecemento do medio natural na Educación Infantil dende un enfoque globalizador.
 - O alumnado de infantil e a aprendizaxe das ciencias.
 - A ciencia e o seus métodos.
3. Estudio crítico das orientacións do currículo oficial para o coñecemento do medio natural na Educación Infantil.
 - A ciencia escolar.
 - Implicacións didácticas.
4. Os contidos de coñecemento do medio natural na Educación Infantil dende un enfoque globalizador.
 - Análise de modelos de ensino-aprendizaxe das Ciencias da Natureza e de propostas didácticas.
 - Recursos para o ensino das Ciencias da Natureza na Educación Infantil.
 - Elaboración de propostas didácticas de ciencias na Educación Infantil.
5. Os recursos e deseño de actividades para a ensinanza do coñecemento do medio natural na Educación Infantil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	10	22	32
Seminario	2	8	10
Traballo tutelado	3	0	3
Prácticas de laboratorio	25	0	25
Lección maxistral	10	0	10
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	34	34
Traballo	0	34	34
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, etc.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense no laboratorio de didáctica das ciencias experimentais.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Presentación	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Titorías individuais: ao final da clase. Titorías grupais: sesións con pequenos grupos, dentro da aula, para procurar o asesoramento e acompañamento do alumnado nos traballos principais. Titorizacións vía correo electrónico: para atender a incertidume e dúbidas urxentes sobre a realización dos traballos, actividades, exames, etc. Formación on-line coa plataforma Moovi: para o intercambio e/ou debate, consulta de dúbidas,
Seminario	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Titorías individuais: ao final da clase. Titorías grupais: sesións con pequenos grupos, dentro da aula, para procurar o asesoramento e acompañamento do alumnado nos traballos principais. Titorizacións vía correo electrónico: para atender a incertidume e dúbidas urxentes sobre a realización dos traballos, actividades, exames, etc. Formación on-line coa plataforma Moovi: para o intercambio e/ou debate, consulta de dúbidas,
Traballo tutelado	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Titorías individuais: ao final da clase. Titorías grupais: sesións con pequenos grupos, dentro da aula, para procurar o asesoramento e acompañamento do alumnado nos traballos principais. Titorizacións vía correo electrónico: para atender a incertidume e dúbidas urxentes sobre a realización dos traballos, actividades, exames, etc. Formación on-line coa plataforma Moovi: para o intercambio e/ou debate, consulta de dúbidas,
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Titorías individuais: ao final da clase. Titorías grupais: sesións con pequenos grupos, dentro da aula, para procurar o asesoramento e acompañamento do alumnado nos traballos principais. Titorizacións vía correo electrónico: para atender a incertidume e dúbidas urxentes sobre a realización dos traballos, actividades, exames, etc. Formación on-line coa plataforma Moovi: para o intercambio e/ou debate, consulta de dúbidas,

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentación	-Claridade expositiva e capacidade de transmisión das ideas principais do traballo. -Capacidade de síntese. -Presentación multimedia. -Creatividade e innovación.	20	A2 A3 A4	B2 B7 B11	C33 C40	D1 D2 D3 D16 D17
Informe de prácticas, prácticumas e prácticas externas	Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos.	40		B11	C33 C36 C39 C40	D2 D7 D8 D9 D11 D13 D16 D18 D22
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita...	20	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B11 B12	C33 C36 C39 C40	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Exame de preguntas obxectivas	O alumnado debe responder de xeito directo e breve en base aos coñecementos adquiridos sobre a materia. A proba consta de de preguntas directas sobre un aspecto en concreto.	20	B1	C33 C36 C39 C40	D1 D3 D7
-------------------------------	---	----	----	--------------------------	----------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

ALUMNADO ASISTENTE

Primeira convocatoria:A nota final será a media ponderada dos traballos realizados na aula (20%+20%), o caderno de prácticas e traballo de investigación (40%) e o exame (20%, sendo necesario que a nota mínima sexa un 4 sobre 10)

Segunda convocatoria:

As partes da materia superadas na primeira oportunidade, non serán obxecto de avaliación na segunda, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

ALUMNADO NON ASISTENTE

O alumnado non asistente terá un plan de traballo para as dúas convocatorias con diferentes actividades na plataforma Moovi e farán o exame nas mesmas condicións do alumnado asistente. A cualificación final da materia será a media das notas obtidas nas actividades (80%) e o exame (20%).

As partes da materia superadas na primeira oportunidade, non serán obxecto de avaliación na segunda, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptarase para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe da materia. Abrirase un cartafol na plataforma Moovi no que se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

As datas oficiais dos exames poderán consultarse na web da facultade no espazo "datas exames".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ANTON, M. (Coord.), **Planificar la etapa 0-6: Compromiso de sus agentes y práctica cotidiana**, Ed. Graó, 2007

ALBERTÍN, A. M. y otros, **La Educación infantil como tarea de maestras: claves de formación y contexto de desarrollo profesional**, Ed. Octaedro, 2006

ARIAS, A. y otros, **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, Consellería de Educación e Ordenación Universitari, 2009

Quijano, R. (coord.), **Enseñanza de las Ciencias de la Naturaleza en Educación Infantil**, Ed. Pirámide, 2016

Bibliografía Complementaria

MORRISON, G.S., **Educación infantil**, Ed. Pearson, 2004

BORGUI, B. Q., **Los talleres en educación infantil. Espacios de crecimiento**, Ed. Graó, 2009

ASHBROOK, P., **La Ciencia es fácil: 250 actividades para niños en la etapa preescolar**, Ceac, 2005

FERNÁNDEZ, E. y otros, **Rincón a rincón: actividades para trabajar con niños y niñas de 3 a 8 años.**, Ed. Octaedro, 2006

GUN, J., **Talleres de Ciencia para Educación Infantil**, Ed. de la Infancia, 2005

IZQUIERDO, M., **Química en Infantil y Primaria. Una nueva mirada**, Ed. Graó, 2012

MARÍN, N., **La enseñanza de las ciencias en Educación Infantil**, Grupo Editorial Universitario, 2006

PUIG, I., **Jugar a pensar: recursos para aprender a pensar en educación infantil**, Ed. Octaedro, 2004

ROIG, T., **Observación y experimentación en la Educación Infantil (2º ciclo)**, M.E.C., 1994

TRAMONEDA, S.V., **Ciencia 3-6: laboratorios de ciencias en la escuela infantil**, Ed. Graó, 2011

VANCLEAVE, J., **Química para niños y jóvenes.**, Limusa, 2005

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica da lingua e a literatura infantil**

Materia	Didáctica da lingua e a literatura infantil			
Código	O05G110V01404			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Mociño González, María Isabel			
Profesorado	Mociño González, María Isabel			
Correo-e	imocino@uvigo.gal			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporcionará ao futuro docente coñecementos científicos, estratexias e recursos para favorecer o desenvolvemento da competencia comunicativa do neno/a de Educación Infantil. Ademais adquirirán as habilidades necesarias para un bo rendemento en lectoescritura e para axudar a descubrir a maxia que esconde un texto literario. Esta materia presta especial atención á capacidade creativa da linguaxe, co fin de promover no neno/a o gusto pola beleza da palabra e o deleite ante a creación de mundos de ficción.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudiantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudiantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudiantado.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.

C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo de Fin de Grao que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os fundamentos lingüísticos, psicolingüísticos, sociolingüísticos e didácticos da aprendizaxe da lingua.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B11	C45	D5
	A5		C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Coñecer a literatura infantil.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B10	C46	D6
		B11	C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19

Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas da comunidade autónoma.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Coñecer o currículo escolar das linguas.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Organizar e planificar estratexias metodolóxicas para o ensino da comunicación oral.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Ser capaz de identificar as crianzas con problemas de linguaxe oral e escrita así como orientar aos proxenitores.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B3	C44	D3
	A4	B4	C45	D5
	A5	B6	C46	D6
		B7	C47	D7
		B11	C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Capacidade de relación e de comunicación.	A1	B3	C42	D1
	A2	B4	C43	D2
	A3	B5	C44	D3
	A4	B11	C45	D5
	A5		C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Capacidade para traballar en equipo.	A1	B5	C42	D1
	A2	B7	C43	D2
	A3	B11	C44	D3
	A4		C45	D5
	A5		C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Capacidade de análise e síntese.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B10	C46	D6
		B11	C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19

Aprendizaxe autónoma.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B3	C44	D3
A4	B4	C45	D5
A5	B5	C46	D6
	B6	C47	D7
	B7	C48	D8
	B10	C49	D9
	B11	C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Desenvolvemento da creatividade.

A1	B3	C42	D1
A2	B4	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Contidos

Tema	
1. FACTORES QUE DETERMINAN A ADQUISICIÓN E DESENVOLVEMENTO DA LINGUAXE INFANTIL.	1.-A familia. A escola. Análise da adquisición e desenvolvemento da linguaxe infantil. Etapas.
2. DIDÁCTICA DA COMUNICACIÓN ORAL.	2.-A linguaxe oral. Obxectivos. Situacións educativas para o desenvolvemento da linguaxe. Actividades para favorecer a comprensión e expresión oral. Recursos didácticos para estimular e potenciar a capacidade creativa da linguaxe.
3.DIDÁCTICA DA LECTOESCRITURA.	3.-Lectura e escritura. Obxectivos. Proceso de aprendizaxe da lectura. Proceso de aprendizaxe da escritura. A biblioteca de aula infantil. Habilidades metalingüísticas. Desenvolvemento da conciencia fonolóxica. Actividades e xogos lingüísticos.
4. A TRADICIÓN ORAL E O FOLCLORE E A SÚA DIDÁCTICA.	4.-A literatura infantil de tradición oral e a súa didáctica. A literatura infantil e as nenas e nenos. Valor do folclore como iniciación á literatura. Contidos de folclore. Poesía, xogo e canción. O cancionero infantil. Xogo dramático. Propostas didácticas.
5. A LITERATURA INFANTIL E A SÚA DIDÁCTICA.	5.-Poesía infantil e a súa didáctica. Obxectivos. Características e estruturas formais da poesía infantil. Propostas didácticas. O conto e a súa didáctica. Obxectivos. Características dos contos. Xéneros de contos. Cómo contar un conto. Estratexias e pautas para construír e inventar contos. Dramatización. Monicreques e marionetas. Propostas didácticas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	12	0	12
Presentación	12	26	38
Obradoiro	7	16	23
Eventos científicos	0	10	10
Aprendizaxe colaborativa	12	28	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Traballo	5.5	17.5	23

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentar a materia ao alumnado.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos teóricos sobre a materia, así como presentación de estratexias, experiencias e recursos didácticos. Isto tamén se levará á práctica mediante a formulación de diferentes propostas de traballo.
Presentación	Exposición por parte do alumnado de temas sobre contidos da materia ou resultados de análises, tarefas, traballos, experiencias, prácticas etc.
Obradoiro	Realización de actividades prácticas ao redor da literatura de transmisión oral e os novos formatos (álbum silente, álbum ilustrado, libro-objeto...).
Eventos científicos	Asistencia e participación en diferentes eventos vinculados coa materia, como é o caso do Salón do Libro Infantil e Xuvenil de Pontevedra.
Aprendizaxe colaborativa	A partir da selección de textos literarios, procederase á súa reescritura para, posteriormente, seren dramatizados mediante o emprego de diferentes estratexias e recursos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Presentación	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Obradoiro	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Aprendizaxe colaborativa	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Traballo	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentación	Exposición por parte do estudiantado de temas sobre contidos da materia ou dos resultados de análises, tarefas, traballos, experiencias, prácticas etc.	15	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19

Obradoiro	Realización de prácticas ao redor da literatura de transmisión oral e os novos formatos (álbum silente, álbum ilustrado, libro-objeto...).	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Aprendizaxe colaborativa	A partir da selección de lecturas literarias, realizarase unha reescritura textual, que ha de ser dramatizada.	25	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre contidos teóricos da materia. Ademais de comprobar o nivel de coñecementos avaliarase a competencia do alumnado: - Para elaborar un discurso persoal coherente e correcto. - Para establecer relacións entre os conceptos, entre os núcleos temáticos, entre as reflexións teóricas, as aplicacións prácticas etc. - Para demostrar a capacidade de lectura comprensiva (interpretativa e crítica) sobre o que se pregunta. - Para demostrar o dominio da expresión escrita (estruturas sintácticas, precisión léxica, corrección ortográfica etc.)	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B6	C44	D3
			A4	B7	C45	D5
			A5	B11	C46	D6
					C47	D7
					C48	D8
					C49	D9
					C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Traballo	Realización dun traballo individual sobre a literatura de transmisión oral.	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado que opte pola metodoloxía de **avaliación continua** (80% de asistencia):

Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar cada un dos traballos que se indican e o exame. Tamén se terá en conta a participación en eventos científicos. As partes da materia superadas na primeira oportunidade non serán obxecto de avaliación na segunda, considerándose, polo tanto, aprobadas nese curso académico.

Ver datas dos exames na páxina web da Facultade.

Alumnado que opte pola metodoloxía de **avaliación global**:

Será avaliado mediante as mesmas probas e traballos expostos para o estudantado presencial. Para a súa realización contará con documentos-guía en moovi. Comunicaralle á persoa docente a súa decisión de atermos á metodoloxía de avaliación global nas primeiras seis semanas de inicio de cuadrimestre para marcar un plan de traballo.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presente o estudantado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para estudantado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi, na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para estudantado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ROIG RECHOU, B.-A. (coord.), **Historia da Literatura Infantil e Xuvenil galega**, Xerais, 2015

FONS, M. e PALOU, J., **Didáctica de la lengua y la literatura en Educación Infantil**, Síntesis, 2016

SERRANO DÍAZ, N. (ed.), **Innovación docente universitaria en educación infantil**, Octaedro, 2016

HERNÁNDEZ DELGADO, L. et alii, **Literatura infantil y lectura dialógica. La formación de educadores desde la investigación**, Octaedro, 2021

Bibliografía Complementaria

ABELLEIRA, A. e ABELLEIRA, I., **Os fíos de infantil**, Galaxia, 2017

ARNÁIZ, P., **La lectoescritura en la escuela infantil**, Aljibe, 2001

ARRIAZA MAYAS, J.C., **Cuentos para hablar y aprender**, CEPE, 2007

BADÍA, D., **Juegos de expresión oral y escrita**, Graó, 2009

BARQUÉS I TRENCHS, M., **600 juegos para educación infantil. Actividades para favorecer el aprendizaje de la lectura y la escritura**, CEAC, 2000

BETTELHEIM, B., **Psicoanálisis de los cuentos de hadas**, Crítica, 1986

BIGAS, M. e CORREIG, M., **Didáctica de la lengua en la educación infantil**, Síntesis, 2008

CERRILLO, P., **Literatura infantil y juvenil y educación literaria**, Cincel, 2007

CERVERA, J., **Cómo practicar la dramatización**, Cincel, 1981

GARCÍA TEIJEIRO, A., **A poesía necesaria**, Galaxia, 2014

GIL C., **¡A jugar con los poemas! Taller de poesía para niños**, CCS, 2003

MONFORT, M. e JUÁREZ, A., **El niño que habla**, CEPE, 2008

RODARI, G., **Gramática da fantasía**, Kalandraka, 2010

ROIG RECHOU, B.-A., P. LUCAS DOMÍNGUEZ e I. SOTO LÓPEZ (coords.), **Teatro infantil. Do texto á representación**, Xerais/LIJMI/Afundación, 2007

ROIG RECHOU, B.-A., I. SOTO LÓPEZ e M. NEIRA RODRÍGUEZ (coords.), **A poesía infantil no século XXI (2000-2008)**, Xerais/LIJMI/Afundación, 2009

TEJERINA, J., **Dramatización y teatro infantil**, Siglo XXI, 2004

COLOMER, T. e outros, **Narrativas literarias en educación infantil y primaria**, Síntesis, 2018

DÍEZ DE ULZURRUN, A. (coord.), **El aprendizaje de la lectoescritura desde una perspectiva constructivista**, Graó, 2000

RIPOLL, J. C. e AGUADO, G., **Enseñar a leer**, EOS, 2015

ABELLEIRA, I. e ABELLEIRA, A., **O latexo dunha aula infantil**, Galaxia, 2019

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase a lectura asidua de obras literarias, a consulta en bibliotecas do corpus e o interese por iniciativas culturais e educativas dirixidas á infancia.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS)

DATOS IDENTIFICATIVOS**Idioma estranxeiro I: Francés**

Materia	Idioma estranxeiro I: Francés			
Código	O05G110V01405			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Francés			
Departamento				
Coordinador/a	Míguez Álvarez, Carla María			
Profesorado	Míguez Álvarez, Carla María			
Correo-e	camiguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Adquisición das competencias necesarias correspondentes entre os niveis A2 e B1 do Marco europeo común de referencia para as linguas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo

C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e a expresión musical, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación
e Aprendizaxe

1. Comprender as ideas principais do discurso falado cando este é claro e normal e trátanse asuntos cotiáns dos ámbitos persoal, e educacional.		C22	D1
		C29	D3
		C43	D4
		C44	D7
		C46	D9
		C48	D11
		C49	D13
		C52	D17
		C57	D20
		C60	
2. Comprender a idea principal de películas e de programas de radio ou televisión que tratan temas actuais ou de interese persoal ou profesional, cando a articulación é relativamente lenta e clara.	B7	C29	D1
		C41	D2
		C48	D3
		C49	D4
		C52	D5
		C57	D6
			D7
			D9
			D10
			D11
			D15
			D16
			D17
3. Comprender textos escritos redactados nunha lingua de uso habitual e cotián ou relacionada co traballo.		C29	D1
		C41	D2
		C43	D3
		C44	D4
		C48	D5
		C57	D6
			D7
			D9
			D15
			D16
			D19
4. Comprender a descrición de acontecementos, sentimentos e desexos en cartas persoais.		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
			D6
			D7
			D10
			D11
			D15
			D16
			D19
5. Poder participar espontaneamente nunha conversación que trate temas cotiáns de interese persoal ou que sexan pertinentes para a vida diaria (por exemplo familia, afeccións, traballo, viaxes e acontecementos actuais).		C28	D3
		C43	D4
		C44	D6
		C48	D7
		C49	D8
		C52	D10
			D11
			D12
			D16
			D19
6. Poder abordar oralmente en inglés/francés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación infantil.		C6	D3
		C29	D4
		C43	D6
		C44	D11
		C48	
		C49	
		C52	
		C57	
7. Saber enlazar frases de forma sinxela co fin de describir experiencias e feitos, así como os seus soños, esperanzas e ambicións.		C43	D3
		C44	D4
		C48	D6
		C49	D7
		C52	
		C57	

8. Poder explicar e xustificar brevemente as súas opinións e proxectos.		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D13
		C57	D17
9. Saber narrar unha historia ou relato, a trama dun libro ou película, e poder describir as súas reaccións.		C6	D1
		C43	D2
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D6
		C57	D13 D17
10. Ser capaz de escribir textos sinxelos e ben enlazados sobre temas que lle son coñecidos ou de interese persoal. Poder escribir cartas persoais que describan experiencias e impresións.		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D7
		C57	D8 D9 D13 D17
11. Desenvolver a competencia comunicativa necesaria para abordar en inglés/francés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación infantil (comunicación en actividades dentro do aula; interaccións orais en lingua estranxeira en rutinas e situacións habituais de comunicación BOE 4/1/2007: Real Decreto 1630/2006 polo que se establecen os ensinos mínimos do segundo ciclo de Educación Infantil).		C43	D1
		C44	D2
		C48	D3
		C49	D4
		C57	D6 D11 D17
12. Desenvolver estratexias de aprendizaxe autónoma e de traballo cooperativo, favorecendo a análise e a observación dos propios procesos de aprendizaxe.	B1	C5	D1
	B2	C6	D8
	B3	C8	D9
	B4	C13	D15
	B5	C21	D17
	B6	C22	D18
	B7	C28	D20
	B8	C29	D21
	B9	C30	D22
	B10	C40	
	B11	C41	
	B12	C42	
		C45	
		C46	
		C47	
		C49	
		C50	
		C51	
		C52	
		C54	
		C55	
		C56	
		C57	
		C59	
		C60	
		C61	
		C62	
		C63	
		C64	
		C65	
		C66	

13. Coñecer formas e medios para continuar e enriquecer a súa propia formación cultural e lingüística.	B7 B12	C8 C13 C21 C63 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D8 D9 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
14. Desenvolver certas actitudes afectivas desexables nun docente de L.E. como, por exemplo, solidariedade e cooperación cos demais, interese e tolerancia cara ao diferente, seguridade na propia competencia lingüística, e unha visión da L.E. como medio de comunicación real e non meramente unha asignatura máis.	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C5 C6 C8 C13 C21 C22 C28 C29 C30 C40 C41 C42 C46 C49 C50 C51 C52 C54 C55 C56 C57 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65 C66	D4 D8 D9 D12 D13 D14 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Contidos

Tema	
1. Apectos lingüísticos	Léxico, gramática, semántica, corrección fonética, ortografía, ortoepía.
2. Aspectos sociolingüísticos	Os marcadores lingüísticos de relacións sociais, as normas de cortesía, as expresións de sabedoría popular, diferenzas de rexistro.
3. Aspectos discursivos	Ordenar oracións en función da secuencia natural, relacións de causa e efecto (ou viceversa), e estruturación do discurso; ordenar o discurso en función de organización temática, coherencia e cohesión.
4. Aspectos estratéxicos	Estratexias verbales que se utilizan para impedir a incomunicación: solicitude de repetición, paráfrasis, uso de palabras xerais, aproximación, aclaración, solicitude de ayuda.
5. Aspectos interculturais	A vida diaria, as relacións persoais, valores, crenzas e actitudes, linguaxe corporal, convencións sociais, comportamentos rituais.
Todos estes temas traballaranse de forma conxunta, global e práctica a través de unidades didácticas centradas en ámbitos e contidos concretos	Propóñense con certa flexibilidade 6 unidades sobre os seguintes temas: a familia, a clase e os hobbies, o corpo e vestimenta, a casa e a vila, os animais e a natureza e a gastronomía.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	0	4

Lección maxistral	15	30	45
Traballo tutelado	8.5	21.5	30
Resolución de problemas	15	30	45
Presentación	8	16	24
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.
Resolución de problemas	Exposición por parte del alumnado ante el docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo.
Presentación	As exposicións dos traballos desenvolveráanse ante os compañeiros de clase empregando as horas que sexan necesarias.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Durante as sesións a profesora estará á disposición de calquera consulta ou dúbida que se teña a ben realizar
Resolución de problemas	1.- Exercicios gramaticais (orais / escritos) de dificultade media. 2.- Textos: lectura e comprensión. 3.- Redaccións breves sobre temas de actualidade. 4.- Situacións de comunicación (oral / escrito)
Presentación	Os traballos que se expoñan, ben individuais, ben grupais, serán resultado da colaboración alumnado/profesora para o correcto desenvolvemento dos procesos requiridos durante a elaboración e tamén a resolución de dúbidas durante as horas de titorías previas á exposición

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor.	30	B1	C5	D1
			B2	C6	D2
			B3	C8	D3
			B4	C13	D4
			B5	C21	D5
			B6	C22	D6
			B7	C28	D7
			B8	C29	D8
			B9	C30	D9
			B10	C40	D10
			B11	C41	D11
			B12	C42	D12
				C43	D13
				C44	D14
				C45	D15
				C46	D16
				C47	D17
				C48	D18
				C49	D19
				C50	D20
				C51	D21
				C52	D22
				C54	
				C55	
				C56	
				C57	
				C59	
				C60	
				C61	
				C62	
				C63	
				C64	
				C65	
				C66	
Resolución de problemas	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	20	B1	C5	D1
			B2	C6	D2
			B3	C8	D3
			B4	C13	D4
			B5	C21	D5
			B6	C22	D6
			B7	C28	D7
			B8	C29	D8
			B9	C30	D9
			B10	C40	D10
			B11	C41	D11
			B12	C42	D12
				C43	D13
				C44	D14
				C45	D15
				C46	D16
				C47	D17
				C48	D18
				C49	D19
				C50	D20
				C51	D21
				C52	D22
				C54	
				C55	
				C56	
				C57	
				C59	
				C60	
				C61	
				C62	
				C63	
				C64	
				C65	
				C66	

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral ea formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirse un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta material para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade, no espazo DATAS EXAMES.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BEACCO, J.C., BOUQUET, S. et PORQUIER, R., **Niveau B2 pour le Français**, Didier, 2004.

GRÉGOIRE, M., **Grammaire progressive du français**, CLE INTERNATIONAL, 2001

MIQUEL, C. et GOLIOT-LÉTÉ, A., **Vocabulaire progressif du français**, CLE INTERNATIONAL, 2001

LE ROBERT NATHAN, **Conjugaison**, Nathan, 1995

Bibliografía Complementaria

BEACCO, J.C. et PORQUIER, R., **Niveau A1 pour le français**, Didier, 2007

STEELE, R., **Civilisation progressive du français**, CLE INTERNATIONAL, 2002

BOURGEOIS, R. et TERRONE, P., **La France des institutions**, Presses Universitaires de Grenoble, 2001

CHAMBERLAIN, A. et STEELE, R., **Guide pratique de la communication**, Didier, 1991

CHOLLET, I. et ROBERT, J.M., **Précis de Grammaire**, CLE INTERNATIONAL, 2009

GUILLEMANT, D., **La France en poche**, Pearson Longman, 2006

ROBERT, P., **Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française, Le Robert**, 1974

WALTER, H., **Le français dans tous les sens, Le Livre de Poche**, 1988

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Aprendizaxe da lingua estranxeira: Francés/O05G110V01508

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Sería aconsellable unha iniciación mínima no idioma francés e coñecementos previos a nivel de bacharelato ou nivel A1 segundo o marco común europeo para o estudo das linguas.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Idioma estranxeiro I: Inglés				
Materia	Idioma estranxeiro I: Inglés			
Código	O05G110V01406			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Inglés			
Departamento				
Coordinador/a	Llantada Díaz, María Francisca			
Profesorado	Llantada Díaz, María Francisca			
Correo-e	fanny.llantada@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Orde ECI/3854/2007, de 27 de decembro, pola que se establecen os requisitos para a verificación dos títulos universitarios oficiais que habiliten para o exercicio da profesión de Mestre en Educación Infantil estipula que un aspecto das competencias que deben adquirirse por parte destes profesionais é "Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira". Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.

C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e a expresión musical, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

1.Comprender textos escritos redactados nunha lingua de uso habitual e cotián ou relacionada co traballo.	B6	C41 C42 C43 C44 C46 C47 C48 C50 C51 C52	D1 D3 D4 D5 D6 D13 D15 D19
2.Ser capaz de escribir textos sinxelos e ben enlazados sobre temas que lle son coñecidos ou de interese persoal.	B3	C29 C42 C43 C44 C46 C47 C50 C52	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D22
3.Comprender as ideas principais do discurso falado cando este é claro e normal e trátanse asuntos cotiáns dos ámbitos persoal e educacional.		C22 C43 C44 C46 C49 C52 C54	D3 D4 D15 D19 D22
4. Poder participar espontáneamente nunha conversación que trate temas cotiáns de interese persoal ou que sexan pertinentes para a vida diaria (por exemplo familia, afeccións, o fogar e a súa contorna, etc.)	B8 B10	C22 C43 C44 C46 C49 C52	D3 D4 D16 D19 D20 D22
5.Saber enlazar frases de forma sinxela co fin de describir experiencias e feitos, así como os seus soños, esperanzas e ambicións.		C22 C43 C44 C46 C49 C52	D3 D4 D9 D11 D12 D16 D20
6.Poder abordar oralmente en inglés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación infantil.	B1 B5	C22 C43 C44 C46 C49 C52	D3 D4 D12
7.Poder explicar e xustificar brevemente as súas opinións e proxectos.		C22 C29 C43 C44 C46 C49 C52 C59 C65 C66	D3 D4 D9 D11 D12 D16 D20
8.Saber narrar unha historia ou relato, a trama dun libro ou película, e poder describir as súas reaccións.	B7	C22 C43 C44 C46 C49 C51 C52 C57	D3 D4 D12 D13 D16 D20

9.Desenvolver a competencia comunicativa necesaria para abordar en inglés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación infantil.	B1 B5	C22 C43 C44 C45 C46 C49 C52 C55 C62	D3 D4 D12
10. Desenvolver estratexias de aprendizaxe autónoma e de traballo cooperativo, favorecendo a análise e a observación dos propios procesos de aprendizaxe.		C5 C6 C22 C29 C30 C55 C59 C60 C63 C64	D9 D13 D14 D15 D16 D20
11. Coñecer formas e medios para continuar e enriquecer a súa propia formación cultural e lingüística.	B1 B9 B11 B12	C6 C8 C13 C21 C28 C29 C30 C41 C45 C47 C51 C56 C61 C63 C64	D3 D4 D6 D7 D8 D10 D16 D17 D18 D20 D21
12. Desenvolver certas actitudes afectivas desexables na aprendizaxe dunha L.E. como, por exemplo, solidariedade e cooperación cos demais, interese e tolerancia cara ao diferente, seguridade na propia competencia lingüística, e unha visión da L.E. como medio de comunicación real e non meramente unha asignatura máis.	B2 B3 B4 B5	C5 C6 C22 C28 C29 C40 C43 C44 C47 C59 C60	D4 D9 D11 D12 D14 D19

Contidos

Tema	
1. Aspectos lingüísticos	1. Léxico, gramática, semántica, corrección fonética, ortografía.
2. Aspectos sociolingüísticos	2. Os marcadores lingüísticos de relacións sociais, as normas de cortesía, as expresións de sabeduría popular, diferenzas de rexistro.
3. Aspectos discursivos	3. Ordenar oracións en función da secuencia natural, relacións de causa e efecto (ou viceversa), e estruturación do discurso; ordenar o discurso en función da organización temática, coherencia e cohesión.
4. Aspectos estratéxicos	4. Estratexias verbais que se utilizan para impedir a incomunicación: solicitude de repetición, paráfrasis, uso de palabras xerais, aproximación, aclaración, solicitude de axuda.
5. Aspectos interculturais	5. A vida diaria, as relacións persoais, valores, crenzas e actitudes, linguaxe corporal, convencións sociais, comportamentos rituais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	3	10	13
Traballo tutelado	23	41	64
Actividades introdutorias	2	0	2
Obradoiro	22.5	36.5	59
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Presentacións orais sobre un tema da materia preparadas polo alumnado de forma individual ou en grupo para reforzar as destrezas comunicativas de expresión. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo. Serán presentadas nas clases prácticas das semanas 7 e 8.
Traballo tutelado	Realización de exercicios relacionados coas destrezas comunicativas na aula baixo as directrices e supervisión da profesora.
Actividades introductorias	Presentación da materia ao alumnado e orientación xeral sobre a mesma.
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Para resolver dúbidas sobre a materia e/ou as probas e presentacións orais, a profesora atenderá ao alumnado nas horas de traballo en grupos reducidos e no seu despacho en horario de titorías.
Traballo tutelado	Para resolver dúbidas sobre a materia e/ou as probas e presentacións orais, a profesora atenderá ao alumnado nas horas de traballo en grupos reducidos e no seu despacho en horario de titorías.
Obradoiro	Os estudantes disporán de atención personalizada, tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo en grupos máis reducidos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo	15	B1	C42	D1
			B2	C44	D2
			B4	C46	D3
			B5	C48	D4
			B6	C49	D5
			B7	C52	D6
			B12		D7
					D8
					D9
					D10
					D11
					D12
					D13
					D15
					D16
					D17
					D18
					D19
					D20
					D21
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos no aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.	15	C42	D1	
			C44	D2	
			C46	D3	
			C48	D4	
			C49	D7	
				D12	
				D13	
				D17	
				D18	

Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os estudantes.	20	B2 B5 B7 B12	C44 C48 C52	D2 D4 D6 D8 D10 D12 D14 D16 D18 D20
Exame de preguntas de desenvolvemento	Farase unha proba final que constará de unha proba de redacción	25		C42 C44 C46 C48 C49	D1 D2 D3 D4 D7 D12 D13 D17 D18
Exame oral	Farase unha proba oral duns dez minutos.	25		C43 C44 C46 C48 C49 C50	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D11 D12 D13 D18 D19

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar esta materia o alumno deberá conseguir polo menos un 25% da nota total naqueles aspectos que NON forman parte do exame final. No que respecta a este último, o estudante deberá aprobar tanto a parte escrita como a oral.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

Os alumnos que non poidan asistir a clase deberán porse en contacto coa profesora ao principio do curso para pactar con ela un plan de traballo.

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para o alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe neste documento. Ábrese un cartafol específico na plataforma Moovi no cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Data do exame: Consultar a web da facultade no menú Datas exames.

Os estudantes disporán de atención personalizada, tanto nas horas de titoría como nas horas de traballo en grupos máis reducidos.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Collins diccionario español-inglés. inglés-español., Grijalbo, 2002

Adelson-Goldstein, J., **Oxford Picture Dictionary: English-Spanish**, Oxford University Press, 2009

Eastwood, J. & Mackin, R., **Oxford Practice Grammar**, Oxford University Press, 2006

Murphy, R., **English Grammar in Use**, Cambridge University Press, 2008

Bibliografía Complementaria

Oxford Spanish Dictionary: Spanish-English, English-Spanish, Oxford University Press, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Aprendizaxe da lingua estranxeira: Inglés/O05G110V01501

Outros comentarios

Para poder cursar esta materia con comodidade e aproveitamento, recoméndase que o alumnado teña, ao empezar, un nivel intermedio de competencia comunicativa en lingua inglesa.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
